

Андрій Панасюк

ТОВ "Сівітта Україна", фахівець з консолідованої інформації,

Andrii Panasiuk

"Civita Ukraine" LLC, a specialist in consolidated accounting

andrey.panasyuk@icloud.com

СТРАТЕГІЇ В УПРАВЛІННІ РИЗИКАМИ: АДАПТАЦІЯ ДО ЗМІН У СУЧАСНОМУ БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ

RISK MANAGEMENT STRATEGIES: ADAPTATION TO CHANGES IN THE MODERN BUSINESS ENVIRONMENT

Анотація. У роботі проаналізовано комплекс стратегій управління ризиками, що дозволяють ефективно адаптуватися до змін у бізнес-середовищі. Розглядається вплив цифровізації та інноваційних технологій на процеси управління ризиками.

Abstract. The work analyzes a set of risk management strategies that allow effective adaptation to changes in the business environment. The impact of digitalization and innovative technologies on risk management processes is considered.

У сучасних умовах швидкоплинних змін у глобальному бізнес-середовищі, зокрема на тлі політичних, економічних і технологічних трансформацій, стратегії управління ризиками набувають особливої значущості. Ризик є невід’ємною складовою будь-якої сфери життєдіяльності суспільства. Термін походить від латинського “risicare”, що означає “зважитися”. Економічний ризик характеризується вартісною мірою наслідків реалізації загрози або шансу, ймовірність яких обумовлена впливом події або групи подій, що слугують джерелом ризику, на об’єкт [3]. При цьому, говорити про існування ризику можна тільки за умови багатоваріантності розвитку майбутнього та наявності елементів непередбаченості: невизначеність слугує необхідною та достатньою умовою виникнення ризику.

Розрізняють дві основні теорії пояснення сутності ризику в економіці. Класична теорія, представлена Дж. Мілем і Дж. М. Кейнсом, розглядає ризик як можливість виникнення втрат або збитків внаслідок прийняття економічних рішень. Вона пропонує включати в структуру підприємницького доходу плату за ризик. Кейнс, зокрема, виокремлює три види ризику: для позичальників, кредиторів та ризик інфляції [1]. Неокласична теорія, яку розвивали А. Маршал і А. Пігу, визначає ризик через можливі коливання в розмірі очікуваного прибутку. Ця теорія базується на концепції граничної корисності і вважає, що прийняття рішень зумовлене пошуком варіантів з мінімальними коливаннями прибутку. У праці «Принципи економічної науки» А. Маршал розділив ризик на особистий і підприємницький [2].

Сучасний підхід до розробки ефективних стратегій управління ризиками включає ідентифікацію, аналіз, оцінку, моніторинг та мінімізацію потенційних загроз для бізнесу, що дозволяє підвищити стійкість організацій та їхню здатність до відновлення після негативних подій. Крім того, важливим аспектом є розробка планів запобігання криз та їхнє впровадження, які мають базуватися на детальному розумінні специфіки ринку та внутрішніх процесів підприємства.

На даному етапі еволюції української економіки особливо важливим є впровадження інтегрованих систем управління ризиками в діяльність підприємств. Зарубіжний досвід свідчить, що керівники успішних і динамічно зростаючих компаній активно користуються такими системами, що охоплюють як окремі сфери бізнесу, так і компанію в цілому. Така стратегічна компетенція дозволяє значно зміцнити конкурентні позиції організацій на міжнародних ринках.

На противагу цьому, українські підприємства лише починають освоювати процеси системного управління ризиками. Результати опитувань показують, що більшість вітчизняних підприємств не застосовують цілісні підходи до ризик-менеджменту, а на провідних підприємствах використання таких систем носить фрагментований характер, зосереджений переважно на управлінні фінансовими та виробничими ризиками. Головною перешкодою на шляху розвитку ефективних практик управління ризиками є відсутність у підприємців глибокого розуміння сутності такого управління та необхідних етапів його впровадження.

Таким чином, для підвищення рівня конкурентоспроможності та стійкості українських підприємств необхідно не тільки розвивати знання та компетенції в галузі ризик-менеджменту, а й активно інтегрувати системи управління ризиками в усі аспекти бізнес-процесів.

Література

1. Keynes J.M. The General Theory of Employment, Interest and Money / J.M. Keynes. – М., 1948. – 253 с.
2. Маршалл А. Принципи економічної науки / А. Маршалл. - М.: Прогрес-Універс, 1993. - 87-88, 296-299 с.
3. Навч. посібник / [Т. А. Васильєва, С. В. Леонов, Я. М. Кривич та ін.] ; під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т.А.Васильєвої, канд. екон. наук Я. М. Кривич. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2015. – 13 с.

References

1. Keynes J.M. The General Theory of Employment, Interest and Money / J.M. Keynes. – М., 1948. – 253 с.
2. Marshall A. Principles of economic science / A. Marshall. - М.: Progress-Univers, 1993. - pp. 87-88, 296-299.
3. Education manual / [Vol. A. Vasylieva, S. V. Leonov, Y. M. Kryvych and others] ; under general ed. Dr. Econ. Sciences, Prof. T.A. Vasylievoi, candidate economy Sciences Y. M. Kryvych. – Sumy: DVNZ “UABS NBU”, 2015. – 13 p.